

**Uchwała Nr XI/⁷⁴.../11
Rady Gminy Somonino
z dnia 16.11.2011 r.**

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Kamela

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku, Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 lit. b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowy i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220 z późniejszymi zmianami) –

Rada Gminy Somonino uchwala, co następuje:

§1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Kamela na lata 2011-2018 przyjęty przez zebranie wiejskie uchwałą z dnia 7 listopada 2011 r. , stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

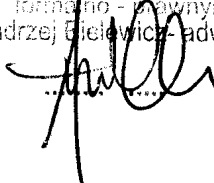
Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Somonino

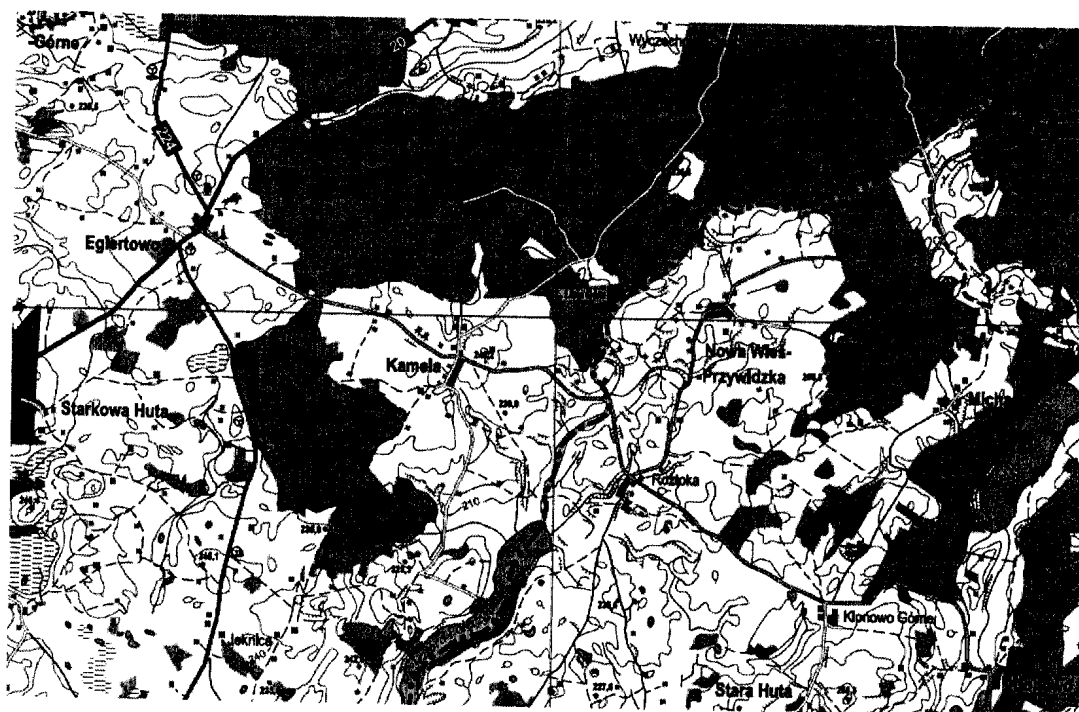
Zatwierdził pod względem
formalno - prawnym
Andrzej Gielewicz - adwokat

.....

**Załącznik do Uchwały nr XI/74/11
z dnia 16.11.2011 r.**

Plan Odnowy Miejscowości

na lata 2011 - 2018

Kamela, 2011 r.

Opracowanie przygotowane na zlecenie:

Urzędu Gminy Somonino
ul. Ceynowy 21
83-314 Somonino

przez:

Doradztwo Strategiczno – Inwestycyjne „PROGRESS” Jarosław Zielonka
ul. Mściwoja II 36a/7
83-300 Kartuzy

Spis treści

I. WSTĘP.	4
II. CHARAKTERYSTYKA GMINY SOMONINO.	5
II.1. POŁOŻENIE.....	5
II.2. SFERA SPOŁECZNA	10
II.3. SFERA GOSPODARCZA.....	13
III. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI KAMELA.	16
III.1 POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI I PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA	16
III.2. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ	17
III.3 HISTORIA	19
III.4 PRZESTRZENNA STRUKTURA MIEJSCOWOŚCI	19
IV. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI KAMELA.	20
IV.1. ZASOBY PRZYRODNICZE	20
IV.2 DZIEDZICTWO KULTUROWE	21
IV.3 OBIEKTY I TERENY.....	22
IV.4. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW.	22
IV.4 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	23
IV.5 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	23
IV.5.1. Zaopatrzenie w wodę	23
IV.5.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	23
IV.5.3. Zaopatrzenie w ciepło	23
IV.5.4. Zaopatrzenie w gaz	24
IV.5.5. Układ komunikacyjny.	24
IV.6 GOSPODARKA I ROLNICTWO (ZAKŁADY PRACY, GOSPODARSTWA ROLNE, WARSZTATY RZEMIEŚLNICZE)	25
V. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA.	28
VI. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI, W KOLEJNOŚCI WYNIKAJĄCEJ Z PRZYJĘTYCH PRIORYTETÓW ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PODANIEM SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI.	29
SPIS RYSUNKÓW	34
SPIS TABEL	35

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej stworzyło dla naszego kraju szereg dodatkowych możliwości rozwoju zarówno w wymiarze społecznym jak i gospodarczym mających charakter tak bezpośrednich korzyści finansowych jak i pośrednich możliwości korzystania z zalet wspólnego rynku. Jednocześnie proces integracji i sama możliwość skorzystania z jej dobrodziejstw wymusiła spełnienie pewnych standardów i norm formalnych co przejawia się także w procesie realizacji projektów współfinansowanych ze środków funduszy pomocowych UE.

Niniejszy dokument - Plan Odnowy Miejscowości Kamela - został opracowany dla gminy Somonino. Plan Odnowy Miejscowości powstał jako strategia rozwoju sołectwa Kamela wyznaczająca kierunki i cele jego rozwoju na lata 202011 - 2018. Jednocześnie Plan ma charakter i jest dostosowany do wymagań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 - 2013, Osi 3 - Działania „Odnowa i rozwój wsi” którego celem jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. W ramach tego działania wspierane będą projekty o charakterze lokalnym których zasadność realizacji wynika z dokonanej diagnozy stanu obecnego i przyjętych perspektyw rozwoju danej miejscowości.

Powstanie przedmiotowego dokumentu miało charakter uspołeczniony i odbywało się przy aktywnym udziale społeczności lokalnej - mieszkańców miejscowości Kamela. W pracach nad Planem - w ich koordynacji i konsultacjach - brali udział także eksperci zewnątrzni mający wiedzę i doświadczenie w planowaniu strategicznym. Prace nad strategią były konsultowane w trakcie 2 spotkań wiejskich z mieszkańcami Kameli oraz z władzami gminy Somonino i pracownikami Urzędu Gminy merytorycznie odpowiedzialnymi za planowanie strategiczne i realizację projektów z funduszy UE na terenie gminy. Sporządzona na tej podstawie diagnoza stanu obecnego, analiza SWOT oraz lista najważniejszych dla miejscowości inwestycji do realizacji na najbliższe lata powstała w oparciu o analizę ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Kameli oraz dyskusji jakie miały miejsce w trakcie spotkań społeczności wiejskiej. Tym samym dołożono wszelkich starań aby zapisy dokumentu odzwierciedlały interesy zarówno mieszkańców Kameli jak i władz gminy a jednocześnie były zgodne z zasadami prawa i założeniami idei zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

II.1. POŁOŻENIE.

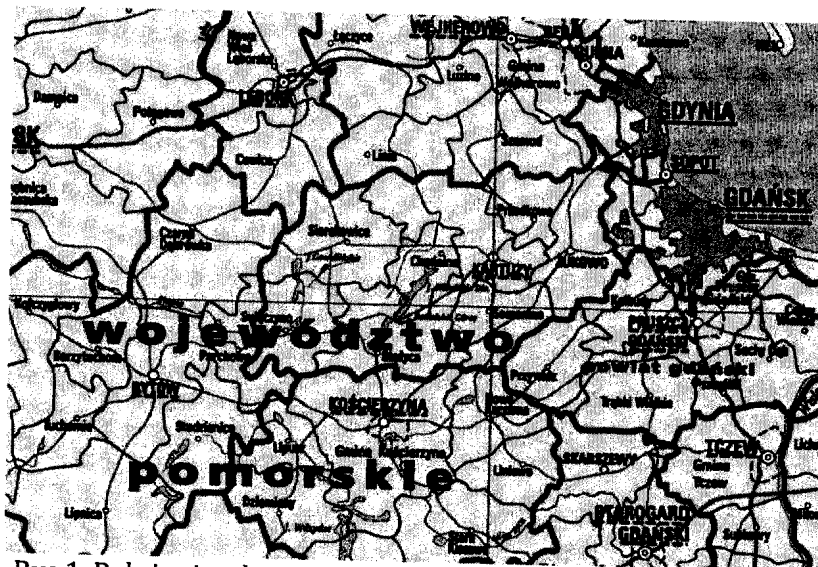
Gmina Somonino położona jest w środkowej części województwa pomorskiego, w powiecie kartuskim, na terenie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego, u stóp wzniesień zwanych Wzgórzami Szymbarskimi. Gmina Somonino graniczy:

- od północy z gminą miejsko – wiejską Kartuzy,
- od północnego-wschodu z gminą miejsko – wiejską Żukowo,
- od zachodu z gminą wiejską Stężyca,
- od wschodu z gminą Przywidz,
- od południa z gminami: Nowa Karczma i Kościerzyna.

Gmina Somonino jest 6 - tą co do wielkości gminą powiatu kartuskiego i zajmuje łączną powierzchnię 11 227 ha. Gmina liczy ogółem 16 sołectw: Borcz, Egiertowo, Goręczyno, Hopowo, Kamela, Kaplica, Ostrzyce, Piotrowo, Połączyno, Ramleje, Rąty, Rybaki, Sławki, Somonino, Starkowa Huta, Wyczechowo oraz 20 miejscowości. Siedzibą władz gminy jest wieś Somonino położona nad rzeką Radunią.

Z większych miast znajdujących się w pobliżu Somonina wymienić należy:

- Aglomerację Trójmiejską – w odległości 50 km,
- Kościerzyna – w odległości 20 km,
- Kartuzy – w odległości 6 km,
- Żukowo – w odległości 20 km.

Rys 1. Położenie administracyjne gminy Somonino w województwie.
Źródło: Drogowy Atlas Polski, Forum, Warszawa, 2006 r.

Pod względem fizyczno – geograficznym gmina Somonino położona jest:

- w mezoregionie fizycznogeograficznym Pojezierze Kaszubskie, w kilku mikroregionach,
- w systemie zlewni Martwej Wisły – w tym w zlewni Motławy – w tym w zlewni Raduni,

Plan Odnowy Miejscowości Kamela

- w systemie zlewni Wisły – w tym w zlewni Wierzycy (południowa część gminy), w tym również w zlewni Wietcisy,
- częściowo w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 „Subniecka Gdańska” – wiek utworów wodonośnych to kreda, a średnia głębokość ujęć to 150 m,
- w sąsiedztwie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 116 „Gołębiewo” (międzymorenowy) według dokumentacji hydrogeologicznej z 1997 r.; granica GZWP nr 116 przebiega na południe od granicy gminy w sąsiedztwie wsi Połęczyno,
- w strefach źródłkowych Wierzycy i Wietcisy oraz cieków będących dopływami Raduni,
- w obszarze węzłowym Pojezierza Kaszubskiego (z kilkoma biocentrami) w sieci ekologicznej ECONET-Polska; w hierarchii sieci ekologicznej jest to obszar o randze najwyższej,
- częściowo w – Kaszubskim Parku Krajobrazowym i jego otulinie, Kartuskim Obszarze Chronionego Krajobrazu i Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni, gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 11/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. zmieniające Rozporządzenie Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia (utworzenia) wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń; dla KPK obowiązują dodatkowo ustalenia „Planu ochrony Kaszubskiego Parku Krajobrazowego” zatwierdzone Rozporządzeniem Nr 12/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r.; w planie ochrony KPK znajdują się również zapisy odnośnie otuliny o charakterze postulatów,
- częściowo w pośredniej strefie ochronnej ujęcia wody powierzchniowej „Straszyn” z rzeki Raduni, gdzie obowiązywały do dnia 6.08.2003 r. ustalenia decyzji Wojewody Gdańskiego 0-V-7226/1/93 z dnia 06.08.1993 r.

W gminie Somonino dominują następujące typy środowiska przyrodniczego:

- wysoczyzna morenowa (falista i pagórkowata strefa marginalna) z roślinnością pól uprawnych z glebami brunatnymi wyługowanymi i glebami płowymi (pseudobielicowe), w podłożu z glinami, piaskami gliniastymi i piaskami na glinie; woda i materia dostarczane są z atmosfery; dominuje spływ wody i jej ograniczone wsiąkanie oraz tranzyt materii ku terenom niżej położonym; energia słoneczna akumulowana jest głównie w roślinach i w glebie,
- równiny sandrowe z roślinnością pól uprawnych z glebami bielicowymi i rdzawymi, w podłożu z piaskami i żwirami; dominuje tu wsiąkanie wody w podłoże oraz występuje umiarkowany tranzyt wody i materii ku terenom niżej położonym; energia słoneczna akumulowana jest głównie w roślinach i w glebie,
- wysoczyzna morenowa (wały moren spiętrzonych, falista i pagórkowata strefa marginalna) ze zbiorowiskami leśnymi, z glebami brunatnymi wyługowanymi i glebami

płowymi (pseudobielicowe), w podłożu z glinami, piaskami gliniastymi i piaskami na glinie; woda i materia dostarczane są z atmosfery; dominuje tu retencja wody i jej parowanie w zależności od usłonecznienia.

Do najważniejszych zasobów środowiska przyrodniczego gminy Somonino należą:

- lasy – zajmują 36% pow. gminy; lasy prywatne zajmują 13% łącznej pow. lasów; lasy ochronne stanowią 15% łącznej pow. lasów; lasy posiadają duże i średnie potencjały – faunistyczny, florystyczny, produkcji tlenu i regeneracji powietrza oraz retencji wody; powierzchniowo dominują ubogie lasy bukowe i bukowo-dębowe oraz nasadzenia drzew szpilkowych w wieku powyżej 40 lat,
- zarośla i szuwary – występują w rynnach polodowcowych, w zagłębieniach wytopiskowych, wzdłuż jezior, cieków, na torfowiskach i mokradłach – o dużych i średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i regeneracji powietrza,
- ciągi drzew krzewów, grupy drzew – występujące w rozproszeniu, szczególnie wzdłuż cieków, dróg i linii kolejowej – o średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i regeneracji powietrza,
- roślinność parków w Borczu i Wyczechowie oraz starych cmentarzy – o średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i regeneracji powietrza,
- jeziora – Trzebno, Rąty, Połączyńskie, Piotrowskie, Ostrzyckie (przy granicy gminy) oraz małe jeziora i stawy bez nazwy – o dużych i średnich potencjałach faunistycznym i florystycznym oraz o bardzo dużym i dużym potencjale retencji wody,
- rzeki – Radunia (z jazem zastawkowym w Ostrzycach z wahaniami piętrzenia 0,5 m i średnim przepływem 1,6 m³/s), Wietcisa, Wierzycy; rzeki mają charakter potoków podgórskich o bardzo dużym i dużym potencjale faunistycznym, szczególnie w zakresie ichtiofauny, występuje tu m.in. głowacz białopłetwy, pstrąg potokowy i ciernik oraz gatunki chronione – strzebla potokowa, strzebla błotna, śliz, różanka i koza; z ssaków występuje tu przede wszystkim wydra,
- pozostałe ciek – o średnim potencjale faunistycznym,
- strefy źródliskowe Wierzycy i Wietcisy oraz cieków będących dopływami Raduni; występują w sąsiedztwie działów wodnych – o dużym potencjale retencji wody,
- torfowiska wysokie, przejściowe i niskie z mokradłami oraz glebami torfowymi i mułowo-torfowymi do zachowania – tereny te stanowią ważne korytarze, ciągi i węzły ekologiczne o bardzo dużym i dużym potencjale retencji wody oraz bardzo dużych, dużych i średnich potencjałach faunistycznym i florystycznym,
- 4 biocentra (obecność fauny i flory o znaczeniu europejskim) z licznymi stanowiskami, ostojami i występowaniem chronionych roślin i zwierząt – **Jar Rzeki Raduni** z żyzną i ubogą buczyną, podgórskim łągiem jesionowym, grądem zboczowym oraz liczne

stanowiska rzadkich gatunków, w tym storczyków, stwierdzono występowanie bociana czarnego i ostoję bielika, **Torfowiska koło Bernardówki** z borem bagiennym i torfowiskiem wysokim, **Jeziora Raduńsko-Ostrzyckie i okolice, Torfowiska wysokie koło Somonina, Bór koło Borcza, Południowy skraj Kaszubskiego Parku Krajobrazowego** (lasy sosnowe i liczne torfowiska),

- gleby gruntów rolnych w III klasie bonitacyjnej – o dużym potencjale rolniczym; niewielkie tereny około 3 % gruntów rolnych w gminie,
- złoża kopalin udokumentowane – średni potencjał surowcowy – część złoża „Bernardyna”, piaski różnoziarniste ze żwirem, wydana koncesja do 29.09.2016 r. dla firmy „Orion”, działka nr 34/10 w Somoninie (część złoża w Kiełpinie, gm. Kartuszy); pow. całego obszaru i terenu górniczego wynosi odpowiednio 1, 8672 ha i 2,519 ha.

Ochrona przyrody (związana z dużą bioróżnorodnością), krajobrazu naturalnego i środowiska w gminie Somonino dotyczy następujących terenów i obiektów:

- Kaszubski Park Krajobrazowy – 12 % pow. gminy, gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 11/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. zmieniające Rozporządzenie Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia (utworzenia) wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń; obowiązują dodatkowo ustalenia „Planu ochrony Kaszubskiego Parku Krajobrazowego” zatwierdzone Rozporządzeniem Nr 12/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r.,
- otulina Kaszubskiego Parku Krajobrazowego – część gminy, gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 11/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. zmieniające Rozporządzenie Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia (utworzenia) wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń; w „Planie ochrony Kaszubskiego Parku Krajobrazowego” zatwierdzonego Rozporządzeniem Nr 12/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. znajdują się również zapisy odnośnie otuliny o charakterze postulatów,
- Kartuski Obszar Chronionego Krajobrazu i Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni – 20 % pow. gminy, gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 11/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. zmieniające Rozporządzenie Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia (utworzenia) wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń,
- Rezerwat przyrody – „Jar Rzeki Raduni” krajobrazowy (i florystyczny) o pow. 84,2 ha, w tym w gm. Somonino 14,96 ha,

Plan Odnowy Miejscowości Kamela

- 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (w granicach KPK); część pow. zespołów znajduje się w gminie, a część w gminach sąsiednich; są to – Rynna Brodnicko-Kartuska, Rynna Dąbrowsko-Ostrzycka, gdzie obowiązują ustalenia „Planu ochrony KPK” i Rozporządzenia Nr 12/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. w sprawie zatwierdzenia „Planu ochrony KPK” oraz wyznaczenia w nim zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,
- Pomniki przyrody, łącznie 9 – 2 głazy, 3 drzewa i 4 grupy drzew,
- Proponowane 88 pomników przyrody – 2 głazy i 86 drzew opisane w „Inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gminy Somonino” (1994),
- 4 projektowane użytki ekologiczne – 2 w „Planie ochrony KPK” – „Jezioro Rąty” i „Jezioro Piotrowskie z przyległymi mokradłami” (częściowo w gm. Somonino) oraz 2 w „Inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gminy Somonino” – „Nowy Dwór” i „Borcz”,
- Projektowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ramleje” w „Inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gminy Somonino”,
- Projektowane powiększenie Przywidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Obszary zgłoszone do europejskiej sieci Natura 2000 – Specjalne Obszary Ochrony (SOO), wytypowane na podstawie Dyrektywy Siedliskowej Unii Europejskiej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory)– Jeziora Raduńsko - Ostrzyckie, Jar Rzeki Raduni,
- Ostoje wg programu Corine (zachowanie dziedzictwa przyrodniczego Europy) – Jeziora Raduńsko - Ostrzyckie, Jar Rzeki Raduni, Borcz (ostoja ptaków),
- Korytarze i ciągi ekologiczne do zachowania
- Rynny polodowcowe, doliny rzeczne, zagłębienia wytopiskowe, torfowiska – konieczność ochrony przed zainwestowaniem,
- główne szlaki przemieszczania się zwierząt (przede wszystkim dużych ssaków) – konieczność ochrony przed zainwestowaniem i zabezpieczenie możliwości migracji zwierząt w poprzek dróg utwardzonych,
- Strefy źródliskowe cieków opisane w rozdz. „Zasoby środowiska przyrodniczego”,
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 111 „Subniecka Gdańska” (miasto i duża część gminy) – wiek utworów wodonośnych to kreda, a średnia głębokość ujęć to 150m; dokumentacja hydrogeologiczna z 1996 r. wykazała, że nie ma konieczności ustanawiania obszaru ochronnego zbiornika,
- Pośrednia strefa ochronna ujęcia wody powierzchniowej „Straszyn” z rzeki Raduni, gdzie obowiązywały do dnia 6.08.2003 r. ustalenia decyzji Wojewody Gdańskiego 0-V-7226/1/93 z dnia 06.08.1993 r.,
- Punkty widokowe – „Jastrzębia Góra” (na granicy z gm. Kartuszy), „Trzebińska Góra” i inne; konieczność ochrony samego punktu widokowego i panoramy na kierunku patrzenia.

Ochrona krajobrazu kulturowego w gminie Somonino dotyczy:

- Obiektów wpisanych do rejestru zabytków
- Zespoły dworsko-parkowe w Borczu i Wyczechowie, kościół w Goręczynie, dom w Ostrzycach, dom i kuźnia w Hopowie,
- Obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków – cmentarzysko kurhanowe z kręgami kamiennymi z okresu wpływów rzymskich w Borczu, grodziska z wczesnego średniowiecza w Borczu, Piotrowie i Rątach, osada z wczesnego średniowiecza w Piotrowie, cmentarzysko kurhanowe z epoki brązu w Wyczechowie,
- Wsi o wysokich wartościach kulturowych i krajobrazowych – Piotrowo (w KPK), Goręczyno, Hopowo,
- Stref ochrony konserwatorskiej, ekspozycji i ochrony krajobrazu oraz ochrony i obserwacji archeologicznej, które należy wyznaczyć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; ustalenia w nich zawarte należy uwzględnić przy działaniach realizacyjnych,
- Trasy z ciągami widokowymi – droga kaszubska Brodnica Dolna – Ostrzyce – Wieżyca oraz odcinek Egierkowo – Rybaki,
- Projektowanego Parku Kulturowego Kartusko-Mirachowskiego.

II.2. SFERA SPOŁECZNA

Według danych GUS na koniec 2010 roku gminę Somonino zamieszkiwało w sumie 9 725 mieszkańców, z czego 51% stanowili mężczyźni, przez co wskaźnik feminizacji na terenie gminy sięgnął poziomu 97 K/100 M i był niższy od notowanego w skali całego powiatu kartuskiego (100 K/100 M). Gęstość zaludnienia w gminie sięgnęła w tym roku poziomu 86 mieszkańców/km² powierzchni co było także wielkością niższą od notowanej w skali całego powiatu (100 mieszkańców/km²).

Ogólne tendencje w zakresie rozwoju sfery społecznej w gminie są zbliżone z notowanymi w skali powiatu. Charakterystyczny dla obszaru gminy jest wyższy niż w powiecie przyrost naturalny na poziomie 9,80‰ (9,20‰ dla powiatu) oraz wyższy poziom liczby zawieranych małżeństw – 8,50‰ w skali roku (przy 6,90‰ dla powiatu).

Nieznacznie gorzej niż ma to miejsce w skali powiatu – przedstawiała się natomiast w gminie sytuacja w zakresie salda migracji, które w 2010 roku było relatywnie niższe - na poziomie 5,96‰ przy bardzo wysokiej wartości notowanej w tym czasie dla całego powiatu (8,61‰). Należy jednak w tym zakresie podkreślić, że poziom salda migracji w gminie należy relatywnie do wysokich, przede wszystkim na tle innych gmin wiejskich województwa.

Relatywnie korzystnie przedstawia się także sytuacja w przypadku struktury wieku mieszkańców gminy gdzie notowany jest wysoki udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym –

Plan Odnowy Miejscowości Kamela

27,7% i niższy niż np. w skali powiatu udział grupy mieszkańców w wieku poprodukcyjnym – 10,6% mieszkańców gminy. Relatywnie mniej korzystnie niż ma to miejsce w skali powiatu przedstawia się natomiast wskaźnik obciążenia demograficznego, według którego na 100 osób w wieku produkcyjnym w gminie przypada 62,6 osoby w wieku nieprodukcyjnym. Szczegółowe dane demograficzne dotyczące gminy i jej sytuacji na tle powiatu przedstawia tabela nr 1.

Tab 1. Charakterystyka demograficzna gminy Somonino na tle powiatu kartuskiego w 2010 roku.

Obszar	Liczba ludności	Ludność na 1 km ²	Kobiety na 100 mężczyzn	Małżeństwa na 1000 ludności	Przyrost naturalny na 1000 ludności	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Saldo migracji	Ludność w wieku przed.	Ludność w wieku prod.	Ludność w wieku poprod.
Gmina Somonino	9 725	87	97,00	6,90	9,2	62,2	5,96	27,7	61,7	10,6
Powiat kartuski	118 087	105	100,00	8,50	9,8	60,4	8,61	26,2	62,3	11,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

II.3. SFERA GOSPODARCZA.

Główną dziedziną gospodarki w gminie Somonino pozostaje rolnictwo. Tworzy je 770 gospodarstw rolnych o średniej powierzchni 9,5 ha z czego 580 gospodarstw to gospodarstwa większe niż 1 ha. Rolnictwo koncentruje się zarówno na produkcji zwierzęcej jak i roślinnej. Produkcja roślinna obejmuje uprawę zbóż oraz roślin okopowych i pastewnych. Produkcja zwierzęca – hodowlą bydła i trzody chlewnej, owiec oraz drobiu.

Drugą dziedziną gospodarki w Somoninie jest stale rozwijająca się turystyka. Według danych Urzędu Gminy funkcjonuje tu 10 sezonowych i 4 całoroczne ośrodki wypoczynkowe. Ponadto są także kwatery letniskowe i agroturystyczne. Jest strzeżone gminne kąpielisko. Łączna liczba miejsc noclegowych w Gminie sięga 1 100 miejsc, w tym:

- w pensjonatach - 258,
- kwaterach agroturystycznych - 105,
- kwaterach prywatnych - 75,
- na polach biwakowych 560.

Niewielki udział w gospodarce gminy ma także rzemiosło. Dobrze rozwinięta jest sieć handlowa, gorzej – usługowa. Brak np. usług szewskich, krawieckich. Większość mieszkańców gminy utrzymuje się z rolnictwa, część z turystyki, część utrzymuje się z pracy w drobnych zakładach rzemieślniczych, część zatrudniona jest w przemyśle drzewnym.

Według danych GUS w 2010 roku w gminie były zanotowane w sumie 658 podmiotów gospodarczych co dawało wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości na poziomie 67,66 podmiotów/1000 mieszkańców. Była to jednocześnie wielkość niższa od notowanej na terenie całego powiatu - gdzie wyniosła 90,44 podmiotów zarejestrowanych/1000 mieszkańców.

Wśród podmiotów zarejestrowanych w gminie 95% to firmy sektora prywatnego wśród których dominują przedsiębiorstwa działające jako osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (81,50% wszystkich podmiotów).

Tab 2. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze Regon wg sektorów własnościowych w 2010 roku.

Wyszczególnienie	j. m.	Gmina Somonino		Powiat Kartuski	
		Liczba	%	Liczba	%
Ogółem	jed.gosp.	658	100,00	10 680	100,00
Sektor publiczny					
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	26	3,95	293	2,74
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	jed.gosp.	22	3,34	233	2,18
Przedsiębiorstwa państwowe	jed.gosp.				
Spółki handlowe	jed.gosp.	1	0,15	7	0,06
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.				
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	jed.gosp.	1	0,15	2	0,02
Sektor prywatny					

Podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	632	96,05	10 387	97,25
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	543	81,15	8 759	82,01
Spółki handlowe	jed.gosp.	31	4,71	627	5,87
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	8	1,22	103	0,96
Spółdzielnie	jed.gosp.	2	0,30	30	0,28
Fundacje	jed.gosp.	1	0,15	16	0,15
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	19	2,88	234	2,19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jednym z przejawów relatywnie niższego poziomu rozwoju przedsiębiorczości w gminie jest problem wysokiej stopy bezrobocia na tym terenie w tym bezrobocia ukrytego – mającego szczególnie duże znaczenie w gminach rolniczych o rozdrobnionej strukturze agrarnej. Według danych GUS na koniec 2010 roku w gminie było oficjalnie zarejestrowanych 472 bezrobotnych czyli 7,9 % mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym. Była to wartość relatywnie wyższa od notowanej w skali powiatu gdzie wielkość tego wskaźnika wahała się w granicach 6,2 %. W strukturze bezrobotnych widoczny jest także znaczny udział kobiet które stanowią w gminie 53,60 % wszystkich bezrobotnych – przy 53,64 % w skali całego powiatu. Jednocześnie jak zaznaczono powyżej znaczącym problemem w gminie jest także kwestia bezrobocia ukrytego – niwelowana jednak w okresie sezonu turystycznego prowadzeniem przez część mieszkańców działalności związanej z obsługą ruchu turystycznego w regionie.

Jednocześnie należy wskazać, że cały region powiatu kartuskiego należy do obszarów o relatywnie niższej stopie bezrobocia w porównaniu z ogółem województwa. Według danych GUS na koniec sierpnia 2009 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w skali powiatu sięgnęła poziomu 8,7 % przy 10,2 % w skali całego województwa.

Bardzo ważnym elementem gospodarki na terenie gminy, którego znaczenie jednocześnie rośnie z roku na rok jest rozwój branży turystycznej. Gmina Somonino położona na terenie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego, u stóp wzniesień zwanych Wzgórzami Szymbarskimi, charakteryzując się urozmaiconą rzeźbą terenu i czystością środowiska przyrodniczego oraz licznymi walorami środowiska kulturowego jest bardzo atrakcyjnym miejscem dla rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej. Największą popularnością wśród turystów na terenie gminy cieszy się letniskowa wieś Ostrzyce, położona wśród lasów, nad jeziorem, po którego obydwu stronach, znajdują się punkty widokowe: Jastrzębia Góra, Trzebińska Góra, w pobliżu rezerwatu przyrody. Ważnym atutem gminy jest także dobre zagospodarowanie jej walorów w infrastrukturę turystyczną oraz bogaty kalendarz atrakcji turystycznych. Turystów przyciągają liczne pensjonaty, hotele, ośrodki, gospodarstwa agroturystyczne, jak również kąpieliska, wypożyczalnie sprzętu wodnego, korty tenisowe oraz ośrodki jazdy konnej. Obecnie na terenie gminy organizowanych jest corocznie około 23 cyklicznych imprez o charakterze turystycznym i kulturalnym. Jednocześnie na terenie gminy znajduje się obecnie: 11 gospodarstw agroturystycznych, 10 ośrodków wypoczynkowych, 9 kwater prywatnych, 1 pole namiotowe, 5 ośrodków oferujących domki letniskowe, 2 kąpieliska

gminne, 4 wypożyczalnie rowerów, 10 obiektów gastronomicznych. Tym samym gmina Somonino stanowi jeden z najatrakcyjniejszych obszarów Szwajcarii Kaszubskiej dla turystów.

III.1 POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI I PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA

Miejscowość Kamela położona jest w południowej części gminy Somonino, na terenie powiatu kartuskiego w centralnej części województwa pomorskiego. Jako jedna z 16 wsi na terenie gminy jest wsią sołecką – siedzibą sołectwa Kamela. Główną cechą charakterystyczną wyznaczającą położenie miejscowości w regionie jest jej usytuowanie wzdłuż drogi powiatowej łączącej Egiertowo z Przywidzem a tym samym będącej łącznikiem między powiatem kartuskim a siedzibą władz gminy Przywidz. Położenie to od lat decyduje i determinuje kierunki rozwoju samej miejscowości. Pod względem komunikacyjnym Kamela posiada peryferyjne położenie i mało dogodne połączenie z najważniejszymi centrami rozwoju w regionie.

Pod względem fizycznogeograficznym Kamela położona jest w najbardziej urozmaiconym pod względem ukształtowania terenu oraz wysokości nad poziomem morza obszarze Pojezierza Wschodniopomorskiego tzn. na Pojezierzu Kaszubskim. W tym zakresie Kamela położona w bezpośrednim sąsiedztwie otuliny Kaszubskiego Parku Krajobrazowego a tym samym w bezpośrednim sąsiedztwie samego Parku.

Pod względem hydrograficznym Kamela leży w całości w dorzeczu rzeki Raduni stanowiącej dopływ Motławy i będącej największą rzeką gminy Somonino.

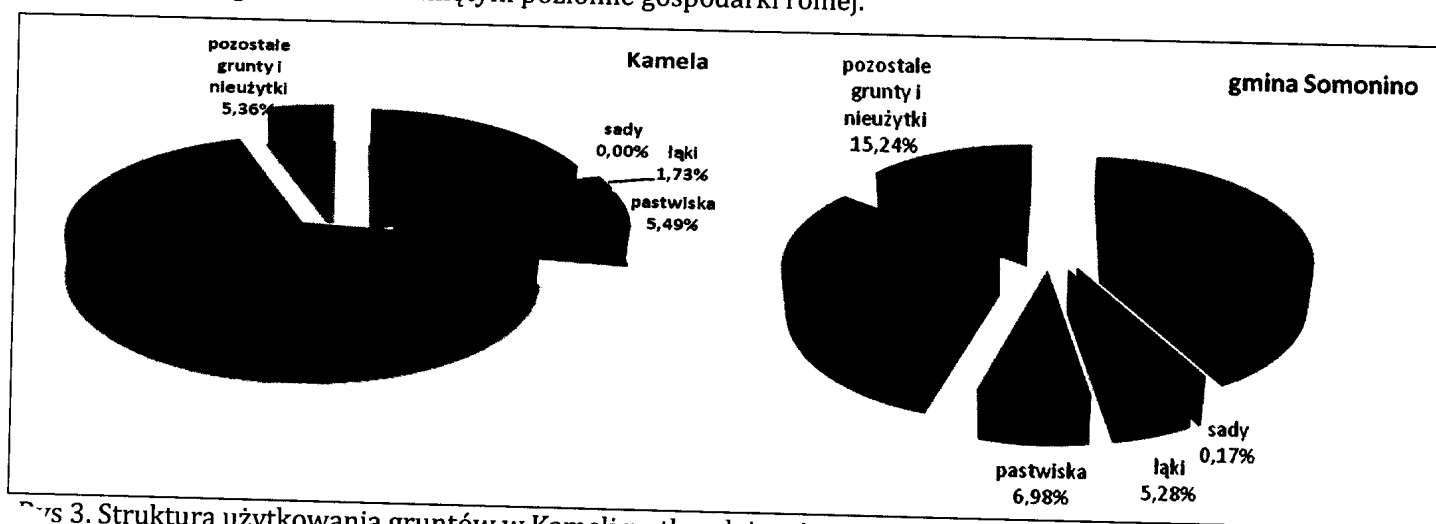

Rys 2. Położenie Kameli w regionie.

Źródło: *Szwajcaria Kaszubska – mapa turystyczno - krajoznawcza*, Wydawnictwo Kartograficzne Eko-Kapio, Gdańsk, 2007 r.

III.2. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Całkowita powierzchnia miejscowości Kamela wynosi obecnie 281,7128 ha co stanowi 2,5 % powierzchni całej gminy Somonino. Struktura użytkowania gruntów w miejscowości wskazuje na jej charakter leśno - rolniczy - w powierzchni całkowitej gruntów w Kameli zdecydowanie dominują lasy które stanowią ponad 67 % całkowitej powierzchni miejscowości. Jednocześnie zwraca uwagę bardzo niski zwłaszcza na tle położonych w sąsiedztwie znacznych gruntów ornych - ich udział w powierzchni Kameli, gdzie stanowią zaledwie 19,85 % gruntów. Ta sama sytuacja dotyczy powierzchni zajmowanej przez łąki czy pastwiska, która w każdym przypadku jest znacznie niższa niż ma to miejsce w skali całego powiatu czy gminy. Porównanie struktury użytkowania gruntów w Kameli na tle całej gminy wskazuje na znaczne różnice w tym aspekcie widoczne przede wszystkim po stronie dużo wyższego w przypadku Kameli udziału lasów (średnia dla gminy na poziomie 30,63 %) oraz ponad 2-krotnie niższego na tle całej gminy udziału gruntów ornych. Taka struktura użytkowania świadczy przede wszystkim o znacznym zachowaniu posiadanych walorów środowiska naturalnego i słabo rozwiniętym poziomie gospodarki rolnej.

rys 3. Struktura użytkowania gruntów w Kameli na tle całej gminy.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Somonino.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące struktury użytkowania gruntów w Kameli wg. grup użytków.

Tab 4. Struktura użytkowania gruntów w miejscowości Kameli w ha w 2011 roku.

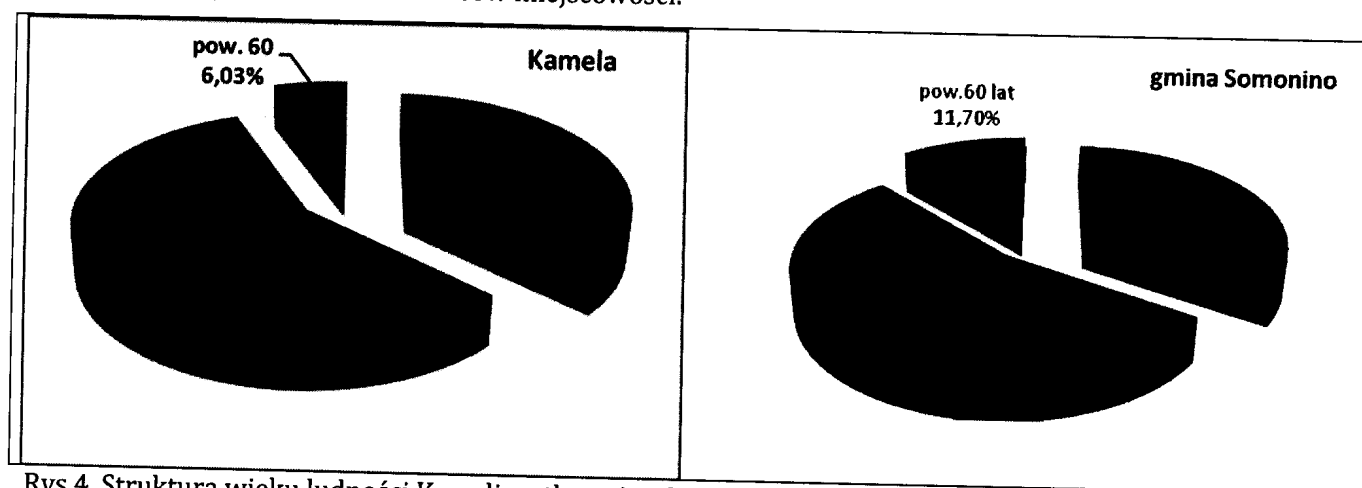
L.p	Użytek	Powierzchnia w ha
1.	B (tereny mieszkaniowe)	11,6895
2.	Bp (zurbanizowane tereny niezabudowane)	1,1259
3.	Bz	0,1100
4.	dr (droga)	15,0621
5.	Ls (las)	670,9185
6.	Lz (zadrzewienia)	0,7997
7.	Ł (łąki)	17,2469
8.	N (nieużytek)	17,1311
9.	Ps (pastwiska)	54,5646
10.	R (rola)	197,3237
11.	Tr (tereny różne)	0,0003

12.	W (woda)	8,1185
Razem		994,0908

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Somonino.

Całkowita liczba mieszkańców Kameli wynosi obecnie 315 osób co stanowi 3,23 % mieszkańców całej gminy Somonino. Wśród tej liczby 141 osób stanowią kobiety a 174 mężczyźni co wskazuje że wskaźnik feminizacji wynosi w Kameli 81 K/100 M i wyraża znaczną dysproporcję liczby kobiet i mężczyzn rzadko spotykaną w regionie – potwierdza to porównanie z średnią wartością dla całej gminy która sięga w tym zakresie poziomu 96 K/100 M. Gęstość zaludnienia w Kameli wynosi na podstawie tych danych 112 osób/km² i jest wyższa niż średnia dla całej gminy (84 osoby/km²).

Struktura wieku mieszkańców Kameli wskazuje, że populacja miejscowości jest młodsza od średniej liczonej dla całej gminy Somonino. Dotyczy to przede wszystkim wyższego od średniej udziału osób w wieku przedprodukcyjnym (36,15 %) oraz niższego osób w wieku najstarszym – poprodukcyjnym – który waha się na poziomie 6,03 %. Sytuacja ta wskazuje na dobrą sytuację demograficzną mieszkańców Kameli przede wszystkim w kontekście ich wpływu na sytuację społeczną miejscowości w przyszłości a jednocześnie determinuje np. spodziewany wyższy popyt na usługi edukacyjne wśród mieszkańców miejscowości.

Rys 4. Struktura wieku ludności Kameli na tle gminy Somonino w 2010 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz Urzędu Gminy w Somoninie.

Rozwój sfery społecznej w Kameli jest bardzo ubogi i oparty jedynie o działalność jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Kameli. Brak jest na dzień dzisiejszy innych obiektów o charakterze infrastruktury społecznej w Kameli. W zakresie edukacji dzieci i młodzież z terenu sołectwa uczęszcza do Szkoły Podstawowej w Egiertowie.

Historia szkoły wskazuje, że szkoły w Egiertowie nie było od roku 1879, dzieci chodziły do Kameli. Dopiero w 1880 roku oddano do użytku budynek szkolny który istnieje do dziś - uczył w niej nauczyciel niemiecki, który w 1920 roku wyjechał do Niemiec. Od kwietnia 1929 roku w szkole zaczęto uczyć w języku polskim. Do szkoły uczęszczało wówczas 23 dzieci ewangelickich i 9 katolickich. PO zakończeniu II wojny światowej budynki szkoły były w opłakanym stanie - budynek i ławki były bardzo zniszczone co w połączeniu z brakiem ogrodzenia itp. powodował bardzo złe

warunku nauki dla dzieci i nauczycieli. Dopiero w lipcu 1987 roku rozpoczęto remont kapitalny budynku szkolnego który trwał 3 lata. Długo oczekiwany moment otwarcia pięknej, nowej szkoły nastąpił dopiero 3 września 1990 roku. Od tego momentu powstały w szkole optymalne warunki do nauki dzieci która zakłucz obecnie jedynie brak sali gimnastycznej. Tutejszej szkole podporządkowane są oddziały byłych szkół w Hopowie, Kameli i Rybakach. W roku szkolnym 1999/2000 zostało powołane w tej szkole Gimnazjum Publiczne, którego dyrektorem została mgr Iliada Kwaszyńska. W roku 2002/2003 zgodnie z projektem Gminy Somonino przeniesiono gimnazjalistów do Gimnazjum Publicznego w Somoninie. W roku szkolnym 2009/2010 naukę pobiera 247 uczniów tj. 54 dzieci w oddziałach przedszkolnych, 87 uczniów w klasach I-III i 106 w klasach IV-VI. W szkole pracuje 23 nauczycieli i 6 pracowników obsługi. Dzięki przychylności władz samorządowych szkoła oferuje dodatkowe zajęcia m. in są to kółka zainteresowań tj.: koło ekologiczne, teatralne, czytelniczo-medialne, historyczne, plastyczne, dziennikarskie, języka francuskiego oraz chór szkolny. W szkole działa świetlica, która czynna jest do godziny 1630. Przy szkole działa chór szkolny który prowadzi p. Arkadiusz Penkowski, nauczyciel tutejszej szkoły. Uczestniczą w nim uczniowie klas IV – VI. Zadanie chóru to przede wszystkim uświetnianie uroczystości i imprez szkolnych.

III.3 HISTORIA

Miejscowość Kamela, (z niem. Kamehlen - Ceynowa nazywa Kamelę Wielbłądowem) jest dawną wsią gburską, chłopską, pohutniczą, położoną w powiecie kartuskim na terenie gminy Somonino. Wieś powstała około 1600 r. wraz z innymi wsiami założonymi na obszarach wyrzeźbionego na tym terenie lasu. Pierwotnie miejscowość należała do starostwa skarszewskiego i sprawowała szarwarki dla utrzymania śluz młyńskich w Skarszewach, zamienione następnie na opłatę pieniężną. Około 1880 r. wieś liczyła 1231 mórg obszaru, znajdowało się tam 12 gospodarstw gburskich i 11 zagrodniczych. Mieszkało tu 54 katolików i 119 ewangelików w 26 domostwach. Kamela należała do parafii Goręczyno, szkoła znajdowała się w tym czasie na miejscu a poczta w pobliskim Przywidzu.

III.4 PRZESTRZENNA STRUKTURA MIEJSCOWOŚCI

Kamela należy do wsi chłopskiej, pohutniczej o wybitnych walorach ze względu na znaczny stopień zachowania historycznego układu i tradycyjnej struktury zabudowy wsi. Układ przestrzenny wsi nawiązuje do faktu, że pierwotnie wieś pohutnicza usytuowana była w zakłębieniu terenu i następnie rozwinęła się w kierunku płn. wzdłuż drogi z Połęczyna do Hopowa i Borcza. Obecnie wieś posiada układ ulicowy. Struktura przestrzenna wsi oparta jest o położone wzdłuż ulicy wiejskiej zagrody wielobudynkowe w tym część o archaicznym usytuowaniu budynków mieszkalnych szczytem do drogi; w pozostałych budynek mieszkalny usytuowany szerokofrontowo (o kalenicy

równoległej do drogi) o budynkach gospodarczych szczytem do drogi. Zabudowania wsi występują przeważnie o formie tradycyjnej - z wysokimi dachami dwuspadowymi. Od płn. zespół zabudowy zwartej zamyka duże gospodarstwo. Obecnie na terenie Kameli brak jest obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

Stopień zachowania historycznej struktury materialnej wsi jest bardzo wysoki. Zabudowania dawnego folwarku i zachowane budynki o tradycyjnej formie przeważnie są obecnie jednak w złym stanie technicznym. Zagrożeniem oprócz postępującej degradacji substancji zabudowy tradycyjnej jest pojawiające się w starych siedliskach budownictwo współczesne oderwane od tradycji budownictwa regionalnego. We wsi występuje cmentarz - zdewastowany, układ czytelny, starodrzew w tym aleja lipowa i dwa szpalery lip.

W trakcie badań archeologicznych przeprowadzonych w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski, zlokalizowano na terenie wsi 14 stanowisk archeologicznych. Należy do nich zlokalizowana w 1986 roku huta szkła datowana na XVII wiek. W północnej części wsi znajdują się dwa skupiska osad, datowane od epoki kamienia (III tys. p. n. e.) do okresu późnego średniowiecza.

IV.1. ZASOBY PRZYRODNICZE

Z uwagi na położenie Kameli w terenie o dużej lesistości a jednocześnie na uboczu głównych szlaków komunikacyjnych oraz biorąc pod uwagę fakt, że gospodarka wsi oparta jest przede wszystkim o słabo rozwinięte rolnictwo, należy wskazać że walory przyrodnicze wsi dotyczą przede wszystkim licznych obszarów leśnych które zajmują ponad 67 % jej powierzchni.

Najważniejszym walorem naturalnym wynikającym z położenie Kameli jest jego usytuowanie w sąsiedztwie otuliny Kaszubskiego Parku Krajobrazowego i w bezpośrednim sąsiedztwie granic samego Parku – które rozciągają się w odległości ok. 3 km od samej miejscowości. Park ten jest największym powierzchniowo obszarem chronionym w gminie Somonino zajmując około 10% jej terenu. Kaszubski Park Krajobrazowy został utworzony w 1983r. Park obejmuje swoimi granicami centralny obszar etnicznej Kaszubszczyzny, określony jako wyróżniający się geograficznie region zwany Pojezierzem Kaszubskim. Powierzchnia Parku wynosi 33 202 ha, powierzchnia otuliny 32 494 ha. Lasy w parku zajmują ok. 34%, użytki rolne ok. 50%, a wody powierzchniowe ponad 10%. Park charakteryzuje bardzo urozmaicona rzeźba terenu. Występują tu wysoczyzny morenowe i wysokie wzgórza czołowomorenowe, rynny jeziorne, doliny rzeczne i fragmenty równin sandrowych. Największe zgrupowanie stanowią Wzgórza Szymbarskie o średnich wysokościach powyżej 260 m n.p.m., z najwyższym wzniesieniem w Polsce północnej - Wieżycą (328,6 m n.p.m.). Cechą charakterystyczną Parku są liczne zagłębienia terenu, których większość powstała po ustąpieniu lądolodu na skutek wytapiania się martwego lodu. Często wypełniane są jeziorami zwanymi wytopiskowymi, a niektóre zajęte przez torfowiska. Silnie rozbudowana jest sieć

hydrograficzna ze źródłkowymi odcinkami Raduni, Łeby i Bukowiny oraz licznymi jeziorami o skomplikowanej linii brzegowej i znacznej głębokości. Znajdują się tu płaty bardzo wartościowej roślinności leśnej i nie leśnej (łąki, torfowiska). Na obszarach leśnych dominują buczyny kwaśne i lasy bukowo - dębowe, natomiast w części południowej bór mieszany.

Jednocześnie w bezpośrednim sąsiedztwie Kameli przepływa rzeka Radunia stanowiąca główny ciek downy gminy Somonino oraz inne pomniejsze ciek wodne. Rzeka Radunia stanowi lewy dopływ Motławy i posiada całkowitą długość 103,2 km, powierzchnię dorzecza 837 km² i średni spadek 1,6% (na odcinku przełomu – 3,7%). Rzeka bierze swój początek na południe od Jeziora Stężyckiego, w centralnej części Pojezierza Kaszubskiego i dzieli się wyraźnie na 2 części. W okolicach Hopowa przepływa jej 1 część stanowiąca zespół jezior, tworzących w jej górnym biegu tzw. Kółko Raduńskie, w którego skład wchodzi jeziora: Stężyckie, Raduńskie, Kłodno, Małe i Wielkie Brodno oraz Ostrzyckie, połączone krótkimi odcinkami rzeki, a także Lubowisko, Dąbrowskie i Patulskie, połączone prawym dopływem wpadającym do Jeziora Ostrzyckiego. Poniżej Jeziora Ostrzyckiego Radunia przepływa przez ostatnie na trasie Jezioro Trzebnio. Drugą część stanowi bezjeziorowy środkowy i dolny bieg. W wodach rzeki spotyka się ryby charakterystyczne dla rzek górskich: pstrągi i lipienie. W latach 1910-1937 zbudowano na Raduni osiem elektrowni wodnych o łącznej mocy 14 MW. Zarówno jeziora Kółka Raduńskiego (przez które przepływa) jak i sama rzeka doskonale nadaje się do uprawiania turystyki kajakowej. Pomiędzy miejscowością Kiełpino a elektrownią Rutki rzeka płynie w malowniczym Przełomie Babidolskim, gdzie utworzono rezerwat Jar Rzeki Raduni.

IV.2 DZIEDZICTWO KULTUROWE

W trakcie badań archeologicznych przeprowadzonych w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski, zlokalizowano na terenie wsi Kamela 14 stanowisk archeologicznych. Należy do nich zlokalizowana w 1986 roku huta szkła datowana na XVII wiek. W północnej części wsi znajdują się dwa skupiska osad, datowane od epoki kamienia (III tys. p. n. e.) do okresu późnego średniowiecza.

Stopień zachowania historycznej struktury materialnej wsi jest bardzo wysoki. Zabudowania dawnego folwarku i zachowane budynki o tradycyjnej formie przeważnie w złym stanie technicznym. Zagrożeniem oprócz postępującej degradacji substancji zabudowy tradycyjnej jest pojawiające się w starych siedliskach budownictwo współczesne oderwane od tradycji budownictwa regionalnego. We wsi istnieje cmentarz - zdewastowany, układ czytelny, starodrzew w tym aleja lipowa i dwa szpalery lip.

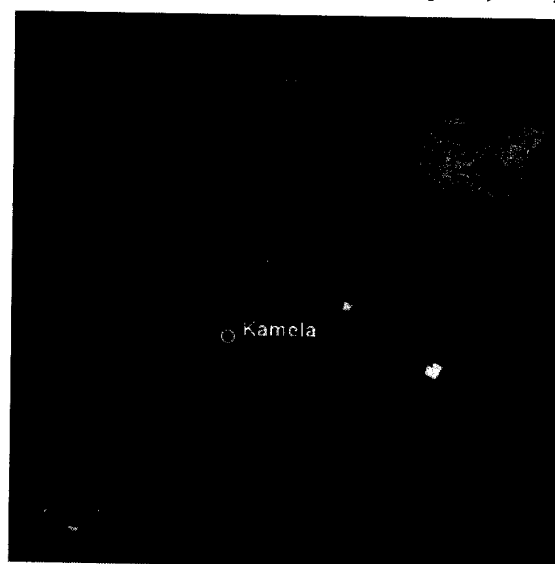
W Kameli brak jest natomiast obiektów wpisanych do ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

IV.3 OBIEKTY I TERENY

Na terenie Kameli brak jest obecnie obiektów i terenów o charakterze kulturalnym i turystycznym np. szlaków turystycznych itp.

IV.4. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW.

Lokalizacja i charakter obszarów które mogą stanowić potencjalne tereny mające szczególne znaczenie dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców w Kameli jest silnie determinowana przez obecny układ przestrzenny wsi i jego główne dominanty. W chwili obecnej układ przestrzenny miejscowości z uwagi na dokonujące się przekształcenia o charakterze gospodarczym i społecznym ma wymiar przekształcony i zdeformowany w związku z przebiegającą przez nią drogą powiatową łączącą Egiertowo z Przywidzem. Jednocześnie wpływ na obecne ukształtowanie struktury wsi ma fakt, iż jej kształt wywodzi się z jej pochodzenia jako wsi chłopskiej pohutniczej. Stąd układ pierwotny przestrzennej zabudowy zwartej to układ wsi wielodrożny w którym zabudowa koncentruje się wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych, co jednocześnie determinowało i wpływa także obecnie na ukształtowanie się centrum społecznego wsi. Tym samym układ przestrzenny wsi należy obecnie uznać za zdekomponowany i mało czytelny. W chwili obecnej obszarami i obiektami pełniącymi rolę centrów zaspokajających potrzeby mieszkańców wsi są przede wszystkim tereny leżące na skrzyżowaniu drogi powiatowej z drogami gminnymi w centrum wsi. Tym samym tereny te należy uznać obecnie za obszary mające szczególne znaczenie dla zaspokajania potrzeb mieszkańców wsi.

Rys. Układ przestrzenny Kameli.
Źródło: Google Earth

Tereny te wymagają jednocześnie - w celu lepszego spełniania swojej roli - poniesienia nakładów inwestycyjnych na ich zagospodarowanie i wyposażenie w niezbędną, ogólnodostępną infrastrukturę

społeczną i rekreacyjną w tym np. place zabaw, boiska, itp. Jest to o tyle ważne, że obecnie w Kameli brak jest nawet podstawowej infrastruktury społecznej.

IV.4 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Na infrastrukturę społeczną miejscowości Kameli składa się jedynie jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej która ma siedzibę we wsi.

IV.5 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

IV.5.1. ZAOPATRZENIE W WODĘ

Na terenie Kameli funkcjonuje wodociągów grupowych – sieciowy zaopatrujący ludności w wodę z ujęć wody zlokalizowanych w miejscowościach Egiertowo oraz Starkowa Huta. W chwili obecnej do sieci wodociągowej w Kameli przyłączonych jest 96 % mieszkańców miejscowości a na sieć składa się 5,6 km sieci wodociągowej oraz 3,2 km przyłączy. Jednocześnie należy wskazać, że woda podawana do sieci wodociągowej z SUW w Egiertowie cechuje się podwyższoną zawartością żelaza. Wszystkie te uwarunkowania każą wskazać, na dobrą sytuację ilościową w zakresie dostępu do wodociągu w Kameli oraz potrzebę poprawy sytuacji w zakresie jakości dostarczanej wody dla mieszkańców.

IV.5.2. ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

System odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych na terenie gminy Somonino oparty jest o działanie gminnej oczyszczalni ścieków w Sławkach wybudowanej w 1993 roku o przepustowości 906 m³/dobę. Obecnie jednak miejscowość Kamela nie posiada dostępu do sieci kanalizacyjnej. Mieszkańcy wsi zagospodarowują ścieki poprzez ich gromadzenie w przydomowych zbiornikach bezodpływowych i okresowe wywożenie o oczyszczalni ścieków.

Na obszarze gminy a tym samym miejscowości Kamela nie funkcjonują zorganizowane systemy odprowadzania i oczyszczania ścieków opadowych. Wody deszczowe odprowadzane są powierzchniowo, a istniejące gdzieś tam fragmentaryczne odcinki kanałów deszczowych odwadniają niewielkie powierzchnie terenów utwardzonych.

W zakresie zagospodarowania odpadów miejscowość Kamela korzysta z gminnego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych składającego się z wysypiska odpadów stałych usytuowanego we wsi Kaplica. Całkowita powierzchnia wysypiska wynosi 8 063 m², użytkowa zaś 7 568 m². Wysypisko wykonano zgodnie z dokumentacją projektowo-techniczną, pozytywnie zaopiniowaną przez Państwowe Służby Ochrony Środowiska.

IV.5.3. ZAOPATRZENIE W CIEPŁO

Na terenie Gminy Somonino a tym samym na terenie miejscowości Kamela nie ma zorganizowanego systemu zaopatrywania w ciepło. Źródła ciepła stanowią lokalne i indywidualne kotłownie. Kotłownie lokalne opalane są z reguły węglem lub olejem opałowym. Kotłownie indywidualne w budownictwie mieszkaniowym i zagrodowym opalane są w ok. 40-50 % drewnem i odpadami z drewna.

IV.5.4. ZAOPATRZENIE W GAZ

Na obszarze całej gminy Somonino nie ma urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w gaz. Występujące w tym zakresie potrzeby zaspokajane są poprzez wykorzystanie butlowego gazu płynnego. Planowane jest jednak w tym zakresie podłączenie gminy do sieci gazowej w miejscowości Kiełpino – gmina Kartuzy. Występujące w tym zakresie potrzeby zaspokajane są przez sprawnie działający system dystrybucji butlowego gazu płynnego.

IV.5.5. UKŁAD KOMUNIKACYJNY.

Gmina Somonino położona w środkowej części województwa pomorskiego jest dobrze skomunikowana poprzez sieć dróg krajowych i wojewódzkich oraz trasę kolejową. Na kierunku wschód – zachód przebiega droga krajowa nr 20, przecinając gminę na dwie prawie równe części. Natomiast na kierunku północ – południe również przez środek gminy przebiega droga wojewódzka nr 224. Droga krajowa nr 20 to jedna z tras o podstawowym znaczeniu dla województwa łącząca Miastko przez Bytów, Kościerzynę, Żukowo z Aglomeracją Gdańską. Droga wojewódzka nr 224 ma mniejsze znaczenie, jest jednak istotnym powiązaniem w skali wewnątrz województwa, zwłaszcza w sezonie letnim jako obsługująca ruch turystyczny.

Drogi gminne są gruntowe lub utwardzone tłuczniem. Ogólnie stan dróg w gminie należy uznać za niezadowalający. W stanie istniejącym droga krajowa nr 20 pełni funkcję drogi głównej, droga wojewódzka nr 224 oraz drogi powiatowe to drogi zbiorcze, pozostałe drogi pełnią funkcję dróg lokalnych.

Na tym tle należy wskazać, że miejscowość Kamela posiada niewielkie znaczenie komunikacyjne w skali zarówno lokalnej jak i ponadlokalnej leżąc na uboczu głównych szlaków komunikacyjnych regionu. Znaczne braki występują w tym przypadku także po stronie jakości istniejących dróg – zarówno drogi powiatowej jak i dróg gminnych.

Obecnie na te terne wsi istnieje 18 km dróg publicznych z czego:

- droga powiatowa – 2 km,
- drogi gminne – 15 km,
- drogi osiedlowe – 1 km.

Główne trasy komunikacji autobusowej przebiegają po drodze krajowej nr 20, gdzie kursują linie autobusowe o dużym natężeniu, między innymi na trasie Kościerzyna – Gdynia, Kościerzyna – Gdańsk oraz Nowa Karczma – Gdańsk. Trasy autobusowe przebiegają także drogą wojewódzką 224 łącząc Gdańsk przez Kartuzy i Somonino z Kościerzyną. Położenie na uboczu tych tras powoduje jednak, że Kamela posiada słaby dostęp do zbiorczej komunikacji autobusowej. Obecnie przez Kamelę przebiega trasa kursów autobusowych prywatnego przewoźnika – Przedsiębiorstwa Autobusowego „Gryf” który w Kameli wyznaczył koniec jednej z tras autobusowych która łączy Kamelę z Kartuzami przez Egiertowo i Somonino. Obecnie w ciągu doby przez Kamelę przebiega 6 kursów autobusowo tego przewoźnika a mieszkańcy mają możliwość bezpośredniej komunikacji z Somoninem i Kartuzami – czyli głównymi centrami administracyjnymi gminy i powiatu.

Uzupełnieniem transportu drogowego jest w gminie Somonino transport kolejowy związany z linią kolejową Gdynia – Somonino – Kościerzyna. Mieszkańcy Kameli w ten sposób dostęp do tego środka transportu poprzez dworzec zlokalizowany w gminnej miejscowości Somonino. Obecnie kursuje tą trasą 8 połączeń osobowych.

W tym kontekście ocena stanu komunikacji w Kameli jak i całej gminie Somonino nie jest jednoznaczna. O ile powiązania miejscowości w skali regionu można uznać zadowalające (droga krajowa, wojewódzka, powiatowa), o tyle powiązania wewnątrz gminy nie zapewniają komfortu obsługi. Istnieje co prawda gęsta sieć dróg, jednak ich parametry i nawierzchnia będą, w przypadku braku ich poprawy, istotną barierą dla rozwoju gminy ze względu na niemożliwość dojazdu szczególnie w złych warunkach klimatycznych. Będą one także uniemożliwiać rozwój komunikacji zbiorowej.

IV.6 GOSPODARKA I ROLNICTWO (ZAKŁADY PRACY, GOSPODARSTWA ROLNE, WARSZTATY RZEMIEŚLNICZE)

Gospodarka miejscowości Kamela podobnie jak całej gminy Somonino oparta jest obecnie wciąż w znacznej mierze o rozwój rolnictwa oraz będący wynikiem atrakcyjnego położenia komunikacyjnego – rozwój usług dla ludności.

W przypadku rozwoju rolnictwa o jego kierunkach w Kameli podobnie jak w całej gminie decydują przede wszystkim słabe gleby i stosunkowo duże rozproszenie areałów, nie stwarzające szans dla uzyskania niezbędnej rentowności gospodarstw, szczególnie w aktualnym systemie gospodarki rynkowej. W zakresie jakości gleb w miejscowości brak jest zupełnie gruntów klasy I, II i III. Zdecydowanie dominują natomiast tutaj grunty klasy IV stanowiące ponad 57 % wszystkich gleb w Kameli.

Tab 5. Struktura jakości gruntów według klas gleb w ha w Kameli.

L.p.	Klasa	Powierzchnia ha
1.	I	0,00

2.	II	0,00
3.	III	0,00
4.	IV	162,2239
5.	V	91,0873
6.	VI	18,8639
7.	Pozostałe	9,5377
8.	Razem	281,7128

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Somoninie.

W strukturze wielkościowej gospodarstw rolnych obecnie dominują przede wszystkim gospodarstwa niewielkie, rodzinne i niskotowarowe które nie generują odpowiednich przychodów dla ich właścicieli. Struktura wielkościowa gruntów wskazuje na zdecydowaną dominację gospodarstw rolnych o wielkości od 1 do 6 ha które stanowią ponad 85 % wszystkich gospodarstw w Kameli. Jednocześnie w miejscowości nie istnieje żadne jedno gospodarstwo o wielkości pow. 20 ha użytków rolnych.

W strukturze produkcji trudno wyróżnić jednoznaczny dominujący kierunek produkcji rolnej - w Kameli produkcja rolna opiera się zarówno o produkcję roślinną jak i zwierzęcą nastawioną przede wszystkim na własne potrzeby a w drugim rzędzie na sprzedaż.

Tab 6. Struktura wielkościowa gospodarstw rolnych w Kameli.

L.p.	Wielkość gospodarstwa w ha	Liczba gospodarstw
1.	poniżej 1	50
2.	1-2 ha	24
3.	2-6 ha	19
4.	6-10 ha	10
5.	10-15 ha	2
6.	15-20 ha	4
7.	20-30 ha	0
Razem		109

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Somoninie.

Według danych Urzędu Gminy Somonino w 2011 roku na terenie miejscowości Kamela zarejestrowanych były 9 podmiotów gospodarczych. Liczba ta wskazywała, że w Kameli istniało 1,39 % wszystkich podmiotów zarejestrowanych w całej gminie. Jednocześnie wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości sięgał w badanej miejscowości poziomu 28 podmiotów przypadających na 1000 mieszkańców. Była to wielkość znacznie niższa od notowanej średnio w skali całej gminy (63 podmiotów) co wskazuje na relatywnie niski poziom rozwoju tej dziedziny życia gospodarczego w Kameli.

Wśród istniejących firm na terenie Kameli zdecydowanie dominują podmioty prowadzące działalność w zakresie podstawowych handlu i usług dla ludności (handel detaliczny, usługi) które stanowią w sumie ponad 77 % wszystkich zarejestrowanych firm.

Tab 7. Struktura działalności gospodarczej w Kameli.

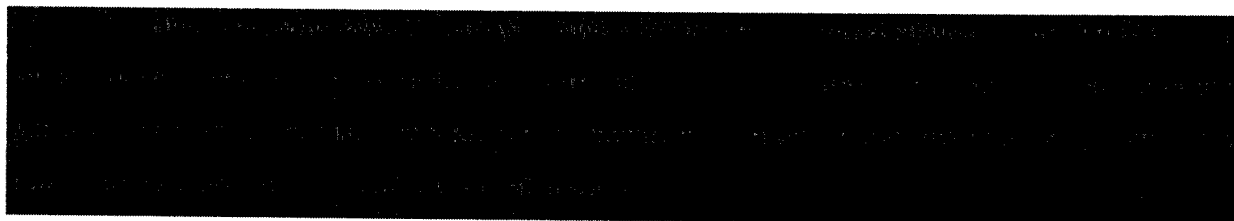
L.p.	Rodzaj działalności	Liczba
1.	Usługi budowlane	1
2.	Handlowo – usługowe	7
3.	Usługi - edukacja	1
Razem:		9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Somoninie.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy stanu obecnego miejscowości Kamela poniżej przedstawiono analizę SWOT przedstawiającą mocne strony (Strengths), słabe strony (Weaknesses), szanse (Opportunities), zagrożenia (Threats) pokazujące potencjał Kameli i możliwości rozwoju tej miejscowości w najbliższej przyszłości.

Tab 8. Analiza SWOT dla miejscowości Kamela.

Mocne strony	Słabe strony
▪ położenie w bezpośrednim sąsiedztwie otuliny Kaszubskiego Parku Krajobrazowego, ▪ położenie na terenie najatrakcyjniejszej części Pojezierza Kaszubskiego – Szwajcarii Kaszubskiej ▪ aktywność mieszkańców i chęć działania na rzecz rozwoju społeczności lokalnej, ▪ dobre wyposażenie w infrastrukturę wodociągową, ▪ wysoki udział lasów w powierzchni wsi, ▪ młoda struktura wieku mieszkańców, ▪ dobrze zachowana tradycyjna struktura przestrzennej wsi,	▪ słaba jakość gleb pod względem ich rolniczego wykorzystania, ▪ brak wysokotowarowych wyspecjalizowanych gospodarstw rolnych, ▪ bardzo niski rozwój infrastruktury społecznej ▪ niska jakość życia mieszkańców, ▪ znaczna gęstość zaludnienia wsi, ▪ obniżona jakość wody z wodociągu gminnego, ▪ słaba jakość dróg, ▪ niski poziom rozwoju przedsiębiorczości, ▪ mało korzystne położenie komunikacyjne i administracyjne, ▪ brak skanalizowania wsi, ▪ niski udział użytków rolnych w powierzchni sołectwa,
Szanse	Zagrożenia
▪ możliwość wykorzystania funduszy UE na rozwój infrastruktury, przedsiębiorczości, zasobów ludzkich, ▪ wykorzystanie atrakcyjne walory wsi w postaci dużej powierzchni lasów,	▪ bezrobocie ukryte wśród mieszkańców zajmujących się rolnictwem, ▪ ubożenie społeczeństwa Kameli, ▪ odpływ ludności na obszary o lepszych warunkach bytowych,

Odzwierciedleniem wniosków dotyczących stanu obecnego miejscowości Kamela oraz perspektyw jej rozwoju na przyszłość jest pakiet projektów do realizacji zaplanowanych na lata 2011-2018. Przewidziane zadania pozwolą z jednej strony na wykorzystanie posiadanych walorów środowiskowych dla rozwoju społecznego i gospodarczego a jednocześnie przyczynią się do wyeliminowania lub ograniczenia obecnie zidentyfikowanych słabych stron oraz zagrożeń w rozwoju regionu.

Przedstawione poniżej zaplanowane projekty mają charakter przede wszystkim inwestycji infrastrukturalnych w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej.

1. Budowa placu zabaw.

Przedmiotem projektu jest uporządkowanie terenu gminnego i w ramach tego budowa placu zabaw dla najmłodszych. Tereny do zagospodarowania są doskonałym miejscem z przeznaczeniem na cele rekreacyjne dla najmłodszych. Przedmiotowa inwestycja polega na robotach przygotowawczych ziemnych oraz montażu urządzeń zabawowych na zabetonowanych kotwach systemowych. Na placu znajdują się między innymi ławki z oparciem, ławki młodzieżowe, huśtawki, zestaw zabawowy, sprężynowce i kosze na śmieci. Dojście do istniejących chodników lub ulic zostanie utwardzone kostką betonową. Pozostały teren zostanie wyrównany ziemią z dosianiem trawy.

Urządzenie tego miejsca wpłynie pozytywnie na wizerunek miejscowości i jednocześnie przyczyni się do stworzenia oferty rekreacyjnej dla mieszkańców a tym samym przyczyni się poprawy jakości ich życia.

Wartość inwestycji: 40.000 zł

Termin realizacji: 2012 r.

2. Modernizacja dróg gminnych sołectwa Kamela.

W ramach projektu wykonane zostaną prace modernizacyjne na odcinkach dróg wewnętrznych sołectwa Kamela, łączących wieś z sąsiednimi terenami. Obecnie istniejąca infrastruktura drogowa jest w złym stanie i wymaga poniesienia odpowiednich nakładów inwestycyjnych w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu zarówno dla pojazdów mechanicznych jak i osób pieszych. Rezultatami realizacji projektu będą przede wszystkim:

- skrócenie czasu poruszania się po drogach,
- obniżenie liczby wypadków,
- zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

Wartość inwestycji: 150 000 zł

Termin realizacji: 2013 - 2018

3. Budowa chodnika przy drodze powiatowej Kamela - Egiertowa.

W ramach projektu wykonane zostaną prace budowlane wzdłuż drogi powiatowej Kamela – Egiertowo polegające na budowie chodnika dla pieszych wzdłuż drogi. Obecny brak tego typu infrastruktury – wzdłuż tej drogi, będącej głównym ciągiem komunikacyjnym wsi, wpływa niekorzystnie na bezpieczeństwo Rychu i jakość życia mieszkańców. Rezultatami realizacji projektu będą przede wszystkim:

- poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego,
- obniżenie liczby wypadków,

Wartość inwestycji: 1 000 000 zł

Termin realizacji: 2014.

4. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

W ramach projektu przewidziano do realizacji budowę ok. 100 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków dla mieszkańców Kameli. Zasadność realizacji projektu wynika w tym zakresie z braku sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miejscowości a tym samym problemu z odprowadzeniem i oczyszczeniem ścieków socjalno – bytowych. Efektami realizacji projektu będą w tym zakresie przede wszystkim:

- poprawa stanu środowiska naturalnego,
- poprawa jakości życia mieszkańców wsi.

Wartość inwestycji: 1 000 000 zł

Termin realizacji: 2014 - 2016

5. Budowa parku rekreacyjno-wypoczynkowego w Kameli.

Przedmiotem realizacji projektu będzie budowa parku rekreacyjno – wypoczynkowego na potrzeby mieszkańców i turystów odwiedzających wieś. Celem inwestycji będzie stworzenie dodatkowej atrakcji turystycznej oraz miejsca wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców w gminnej miejscowości. Głównym rezultatem realizacji projektu będzie wzrost liczby turystów odwiedzających Kamele.

Termin realizacji projektu: 2017-2018 r.

Koszt inwestycji: 500 000 zł.

Zbiorcze zestawienie planowanych inwestycji w miejscowości Kamela przedstawia poniższa tabela:

Tab 9. Zestawienie planowanych inwestycji na lata 2011-2018

Lp.	Nazwa zadania	Koszt w zł
1	Budowa placu zabaw.	40 000
2	Modernizacja dróg gminnych sołectwa Kamela.	150 000
3	Budowa chodnika przy drodze powiatowej Kamela - Egiertowa.	1 000 000
4	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.	1 000 000
5	Budowa parku rekreacyjno-wypoczynkowego w Kameli.	500 000
	Łącznie	2 690 000,00

Tab 10. Źródła finansowania zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć

Lp.	Nazwa zadania	Koszt całkowity PLN	Wzrost własny		Opis	Wzrost własny		Finansowanie	
			X	X		PLN	%	PLN	%
1.	Budowa placu zabaw	40 000	X	X	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 – działania „odnowa i rozwój wsi”	6 000	15	34 000	85
2.	Modernizacja dróg gminnych sołectwa Kamela	150 000	X	-	-	150 000	100	-	-
3.	Budowa chodnika przy drodze powiatowej Kamela - Egiertowa	1 000 000	X	-	-	1 000 000	100	-	-
4	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.	1 000 000	X	-	-	1 000 000	100	-	-
5	Budowa parku rekreacyjno-wypoczynkowego w Kameli.	500 000	X	-	-	500 000	100	-	-

Tab 11. Zestawienie zaplanowanych inwestycji wg terminu ich realizacji

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji
1	Budowa placu zabaw	2012
2	Modernizacja dróg gminnych sołectwa Kamela	2013 - 2018
3	Budowa chodnika przy drodze powiatowej Kamela - Egiertowa	2014
4	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.	2014-2016
5	Budowa parku rekreacyjno-wypoczynkowego w Kameli.	2017-2018

Tab 12. Harmonogram Gantta dla planowanych przedsięwzięć

[illegible]

-
- Rys 1. Położenie administracyjne gminy Somonino w województwie.
Rys 2. Położenie Kameli w regionie.
Rys 3. Struktura użytkowania gruntów w Kameli na tle całej gminy.
Rys 4. Struktura wieku ludności Kameli na tle gminy Somonino w 2010 roku.

- Tab 1. Charakterystyka demograficzna gminy Somonino na tle powiatu kartuskiego w 2010 roku.
- Tab 2. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze Regon wg sektorów własnościowych w 2010 roku.
- Tab 3. Struktura użytkowania gruntów w miejscowości Kamela w ha w 2008 roku.
- Tab 4. Struktura jakości gruntów według klas gleb w ha w Kameli.
- Tab 5. Struktura wielkościowa gospodarstw rolnych w Kameli.
- Tab 6. Struktura działalności gospodarczej w Kameli
- Tab 7. Analiza SWOT dla miejscowości Kameli.
- Tab 9. Zestawienie planowanych inwestycji na lata 2011-2018
- Tab 8. Źródła finansowania zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć
- Tab 9. Zestawienie zaplanowanych inwestycji wg terminu ich realizacji
- Tab 10. Harmonogram Gantta dla planowanych przedsięwzięć